

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 95

číslo: 33

16. srpna 2015

Cena: 8 Kč

Na pomoc uprchlíkům poputuje téměř čtvrt milionu. Lidé přispěli při Husovských slavnostech.

105 026 korun vhodili při Husovských slavnostech 5. a 6. července 2015 do kasiček návštěvníci akcí na Staroměstském náměstí a v blízkých kostelech. Pomohou tak syrským uprchlíkům v libanonském táboře Šatíla. Organizace, která tam lidem pomáhá, výtěžek sbírky zdvojnásobí.

Pomocí uprchlíkům ze Sýrie, oblasti postižené občanskou válkou a řáděním bojovníků Islámského státu, se rozhodla společná komise Českobratrské církve evangelické (ČCE) a Církve československé husitské (CČSH) pro přípravu Husovských slavností 2015.

Vzhledem k tragickému vývoji bezpečnostní a humanitární situace na Blízkém východě se komise shodla, že uspořádá bohoslužebné a kostelní sbírky, jejichž výtěžek poputuje těmito lidem. „Za partnera jsme vybrali organizaci HEKS - Pomocné dílo evangelických církví ve Švýcarsku. To spolupracuje s organizací Najdeh a dlouhodobě pomáhá lidem v regionu Blízkého východu bez rozdílu národnosti nebo vyznání. Od ČCE již pro stejný účel jako letos obdržela organizace půl milionu korun,“ vysvětlil fundraiser Českobratrské církve evangelické Petr Bruna.

I tentokrát HEKS přislíbil, že zdvojnásobí výtěžek sbírky. „Organizace zaměřuje své aktivity na materiální podporu rodin a osob v uprchlickém táboře Šatíla v Libanonu. Na jednom kilometru čtverečním se v nevyhovujících podmínkách tísni v průměru 26 tisíc lidí bez tekoucí vody a hygienického zařízení a bez možnosti obživy pro dospělé a vzdělání pro děti,“ popsal situaci Bruna. Dodal, že díky podpoře mohou uprchlíci získat peníze na nákup potravin a zdravotnického materiálu a v zimním období deky a plynové ohřívače. **red**

Hus promlouvá k dětem

Pod tímto názvem se od února do letošního června úspěšně realizoval projekt, který se setkal s nečekaným ohlasem. Iniciativa vzešla z Dětského centra „Srdíčko“ při náboženské obci v Žebráku. Do projektu vstoupily stovky dětí školního a předškolního věku: kromě jednotlivců 35 tříd žáků základních škol, 27 tříd z mateřských škol v obvodu Hořovice a Beroun. Samozřejmě za vydatného osobního nasazení pedagogů a ředitelů, zejména pak díky o bětavosti pracovníků CČSH ve Vikariátu Beroun. Činnost na školách vyvrcholila výstavami literárních, výtvarných a rukodělných prací, zaměřených k výročí a inspirovaných M. J. Husem (Žebrák, Zdice, Tmaň, Vseradice, Krakovec) a osobním setkáním při akci „Po stopách MJH: Žebrák - Točnick - Krakovec“. Zvláštní dík patří kastelánům hradů Petru Zemánkovi (Točnick) a Jiřímu Sobkovi (Krakovec) a sponzorům (DR CČSH v Praze, samospráva města Žebrák a JUDr. Antonín Sudík). **NO Žebrák, Vikariát Beroun, BK**

Hus v kontextu doby

Jan Hus, Mistr Jan Hus... na letošního 6. července připadlo 600leté výročí jeho upálení. Jistě měl být tento den využit jako vzpomínka, jako podnět dnešku. Zatímco onen 6. červenec 1415 je daná konstanta, současnost prochází neustálým vývojem a změnou.

My, kteří jsme byli konfrontováni s obrazem Václava Brožíka „Hus před koncilium kostnickým“, jehož kopie visela snad ve všech monumentálních základních školách z přelomu

XIX. a XX. století jako výraz transformace doby obrození do let zrodu první republiky, pomníkem Ladislava Šalouna na Staroměstském náměstí a nakonec prvním dílem Vávroy Husitské trilogie, ve které Husa ztvárnil Zdeněk Štěpánek, jsme se najednou ve světle dnešních pravd ocitli na pozici obhájců rukopisů z XIX. století. Byli snad naši předkové tak „hloupi“ či sledovali jiné cíle? Jistě, cílem bylo vytvoření nového státu, který musel vycházet z historických idejí,

Varhanní nešpory a výtvarná dílna v Lounech

Náboženská obec Louny nabídla také letos církevní i necírkevní veřejnosti zajímavý prázdninový program pro děti i dospělé. Po zkušenostech z loňského roku jsme přesunuli koncerty klasické hudby v podání Jany Marcinkové, absolventky brněnské JAMU, z poledního času na podvečer, takže se z varhanního matiné staly nešpory. Předcházela jim výtvarná dílna pro děti, do níž se zapojili i jejich rodiče. Tématem letošní dílny byla Ježíšova podobenství podle Matoušova evangelia, třinácté kapitoly. Po dobu jednoho týdne jsme ztvárňovali evangelní příběhy a používali jsme k tomu nejrůznější výtvarné techniky a materiály. K podobenstvím z prostředí zemědělské práce se dobře hodily obilné klásky, tráva, rybářská síť nebo mušličky a kamínky. Každý mohl pracovat podle své fantazie. Těm nejmenším pomáhal jejich rodiče. Na výtvarnou dílnu navazoval každý den varhanní koncert. Někteří posluchači přicházeli opakovaně několikrát za týden, aby využili této příležitosti k meditaci při hudbě, aby našli v tropických červencových vedrech útočiště ve zdech kostela, který sice není kamenný, ale přesto skýtal přinejmenším touženou změnu teploty. Ohlasy na výtvarnou dílnu od rodičů a dětí, kteří se jí zúčastnili, byly dobré, proto ji zřejmě zopakujeme dříve než o příštích prázdninách... Naše poděkování patří městu Louny, s jehož finanční podporou jsme se mohli takto celý týden setkávat. **Helena Smolová**

Pochod gayů

Církvím jsou samozřejmě známy lidské těžkosti a složitosti bytí. Všichni se s pochopením vyjadřujeme, že je zapotřebí lidem pomáhat, že je zapotřebí je chápat, že je zapotřebí jim podat pomocnou ruku. S tím nelze než souhlasit, avšak měl by existovat oficiální postoj církve. Postoj, který by tento stav definoval, který by také vyjádřil, jak s tímto problémem pracovat a nakládat pastoračně. Usnadnilo by to práci kněžím na farách. Tím, že neprezentujeme přijatelné oficiální stanovisko, dáváme prostor rozličnosti názorů, ovšem i projevu fanatického kriticismu a fundamentální omezenosti.

A nyní si tedy dovoluji celku církve položit otázku:

Může být duchovním Církve československé husitské kněz, který žije v homosexuálním vztahu?

V římskokatolické literatuře někdy čteme, že homosexuální jednání je vnitřně nezřízené a nemůže být schvalováno. Dobře, a co my? Musím říct, že naše teoretická formální velkorysost končí přede dvěma realitami. Tak si to řekněme! Zaujímáme oficiální stanovisko i za cenu, že se někdy dostaneme do nepopulárního sporu s některými menšinami. Nebo řekněme, že je možné, aby kněz žil v homosexuálním vztahu. Ale pak k tomu musíme uvést teologické důvody. Nevím, nevím, jestli se nám to podaří. Takovýchto otázek je mnohem víc, kdy církev mlčí. Ale mlčet je horší, než se špatně rozhodnout či odpovědět. **Jan Hradil**

takže pokud se rukopisy v této věci samy zdiskreditovaly, za východisko posloužily jiné etapy skutečných dějin, byť byl jejich výklad dobově vykládán. Dnešní pohled se pak vydává za objektivní, oprostěný od romantizující účelovosti.

Pokud se době obrození a první republiky dnes vyčítá jakési romantické přepínání, je třeba si zároveň uvědomit, že tato atmosféra byla živnou půdou pro tvorbu nejlepších děl našich umělců v celé řadě uměleckých oborů – malbě, sochařství, architektuře, hudbě, literatuře... Nebyla to prostě doba, kdy například vrcholem sochařského umění by mohly být uprostřed Prahy postavy střídavě čurající na mapu České republiky, jako je tomu dnes. Jestliže doba historicky nedávno minulá byla u nás spojena možná příliš

s hledáním zdrojů idejí, na kterých by měl být vybudován nový stát, dnešek se vyznačuje tím, že státní útvar žádnou ideu, z které by se mohlo čerpat při jeho budování, prostě nemá. Nicméně aby stát fungoval pouze jako účetní firma či hokynářství, je pro takovýto útvar a společenství lidí sdílejících společný prostor žalostně málo. Dosud se hledá téma, které by

lidi nejen spojilo, ale i orientovalo k nějaké smysluplné cestě vpřed.

Těch několik úvodních vět je pouze rámcovým vysvětlením mého kroku, který jsem se rozhodl uskutečnit v souvislosti s letošním výročním Husova upálení. Česká pošta k tomuto výročí vydala poštovní známku, já jsem se však pokusil využít současných daných možností a památku Mistra Jana Husa připomenout formou tzv. *personalizovaného přitisku kuponu*. Při svém výběru jsem vyšel z uvedeného obrazu Václava Brožíka, na dalších tiskových listech jsem použil kresbu Jana Žižky z Trocnova od Mikoláše Alše a text husitského chorálu Ktož jsů boží bojovníci. Konečně na jednom z tiskových listů jsem pak umístil celý text Husova kázání, jehož stálá

Pokračování na str. 3

Dávat v skrytosti

Jednou seděl Petr Bezruč ve své rajhradské hospůdce u stolu při dveřích. U tří stolů ubrusem pokrytých seděla místní honoraře. Byl jakýsi syrový listopadový den, dokonce mrzlo a dobře bylo v teplé jizbě u kamen. Otevřely se dveře a vešel tramp, chudobně, ale čistě oděný, šaty byly lehké, tak do léta. I pěkně mluvil, bylo vidět, že to není obyčejný pobuda. Smekl před hostinským: „Možu vás poprosit o nocleh, pane hostinský? Je tam zima, jdu z Mikulova do Brna po robo-

tě, jsem unavený, nedojdu až tam.“ - Máte pracovní knížku? - „Zde.“ - „Dobře, můžete se vyspat v maštali s pacholkem, až přijede z pole - je tam teplo.“ - „Ale sedněte, chcete něco pít?“ - „Nemám peněz,“ truchlivě řekl tramp. Bezruč to slyšel od svého stolu. Kývl švarně slečně Beckové a pošeptal jí: „Slečno, dejte tam tomu trampovi dva džbánky piva a dvě bělky (housky). Ale neřekněte, kdo mu je posílá.“ Slečna donesla trampovi, co poručeno. Tramp na ni pohlédl zoufale: „Ale vždyť nemám peněz!“ - „Jen si to vypijte, jeden pán vám to zaplatil.“ Bylo vidět, že tramp má hlad. Oba džbánky i obě bělky byly v něm v okamžiku. Bezruč mu zaplatil ještě dva džbánky, dvě bělky a dvě cigára. „Ale kdo to poručil?“ ptá se zoufalý i šťastný tramp. „To nesmím říci.“ A tu se tramp rozhlédl a začal nahlas mudrovat, aby ho neznámý dobrodinec slyšel: „Jsou to ještě hodní lidé na světě! Člověk nemá krejcaru a najde se dobrý pán, který ho nakrmí, napojí i cigáru mu dá. Kdybych jen věděl, kdo to je z těch pánů, co

zde jsou. Jak rád bych mu poděkoval. Snad sedí u prvního stolu?“ Tramp se zdvihl a popošel. „Prosím za odpuštění, vzácní páni, ale někdo z vás mi zaplatil večeri...“ „Nechte nás na pokoji, nikdo z nás vás nezná.“ U druhého i třetího stolu podobná odpověď. Zrak trampův zajel ještě k stolu u dveří, kde seděl ošumělý autor Slezských písní. - „Ten to nemůže být“ - usoudil tramp - „vypadá jako já, tomu děkovat nepůjdu. A mračí se, nebudě srdce dobrého.“

Petr Bezruč
Foto:Wikipedie;

Druhý snímek: busta v Karlově Studánce

Zamyšlení nad Desaterem Božích přikázání

Pokračování zamyšlení bratra Pavla Hýbly nad příkazy Desatera

3. PŘIKÁZÁNÍ

POMNI, ABYS DEN SVÁTEČNÍ SVĚTIL. Slyšíme-li dnes název tohoto přikázání, mnohé – zejména mladší generaci – napadne, co vlastně přesně znamená, a proto si je přeložíme do moderního jazyka.

Slovo „pomni“ znamená „pamatuj“ a „světít“ znamená „dát něco nebo vyčlenit něco Bohu.“ A v souvislosti se svátečním dnem bychom mohli také říci: „Dej (věnuj) tento den Bohu; prožij ho s Bohem.“ A co znamená „den sváteční“ je zřejmé – znamená neděle a církevní svátky. Pokud to shrneme a přeložíme do dnešní mluvy, třetí přikázání by mohlo znít takto: „Pamatuj, abys neděle a církevní svátky prožil zvlášť s Bohem.“

A proč je pro každého z nás toto přikázání důležité? Je potřeba si uvědomit, že víra je vztah. Obdobně jako se vztah mezi dvěma lidmi utužuje a roste skrze osobní setkání, tak i víra se prohlubuje a utužuje skrze setkání s Bohem při bohoslužbě, při níž můžeme lépe a více poznávat Boha. Bůh k nám hovoří v Písmu svatém a dává nám sebe sama v eucharistii – večeri Páně. Při každé bohoslužbě jsme svědky, že Bůh je tu pro nás a že mu na nás záleží. A Boží starost o nás můžeme chápat i v tom, že tento den nás Bůh „nutí“, abychom si odpočinuli po celotýdenní práci. Když se v Česku vede debata o tom, zda mají být i nadále otevřeny

obchody o nedělích a svátcích, nebo naopak zavřené, jako je tomu například v Německu či Rakousku, je zřejmé že jsou u nás úplně převrácené hodnoty i po 25 letech náboženské svobody. I tato skutečnost nám připomíná, jak moc by člověku pomohlo, kdyby se na jeden den v týdnu zastavil, pěkně se oblékl a šel s rodinou namísto do obchodu na bohoslužby a upřel svoji pozornost nejen na práci a kupování mnohdy zbytečných věcí, ale i na svět a na lidi kolem sebe.

Mnohdy si říkáme, zda má smysl jít na bohoslužby, když jsme unaveni, nebo jestli tam jít, když jsme se právě pohádali, rozzlobili či máme plnou hlavu starostí a budeme po celou bohoslužbu myšlenkami jinde.

Je potřeba si hned říci, že to smysl má a že se to dá přirovnat k tomu, jako když dva mladí lidé spolu „začnou chodit“. Děvčeti také nebude vadit, když její milý po celodenní práci nebo starostech přijde večer za ní unavený, ale právě naopak bude šťastná a ráda, že i přes únavu nezůstal doma, ale že za ní přišel. Ukázal jí tím totiž, že mu na ní záleží, že chce být s ní a že jí má rád.

Takže: i když jsme plní našich nedobrých vztahů, starostí a podobně, právě proto bychom měli o to více vyhledávat blízkost Boha, jít za ním a o všem mu říci v modlitbě, abychom s tím nezůstávali sami –

a z těchto důvodů je pro nás toto přikázání velmi důležité. Díky němu můžeme více poznávat Boha, učit se vidět, co je v životě opravdu důležité, být vnímaví vůči druhým a více poznávat i sebe sama a naši víru. Tím může růst i vztah.

Víme, že existují lidé líní a naopak lidé, kteří naopak nikdy nemají čas, dnes se jim říká workoholici. Ti leniví nejdou na bohoslužby, protože se jim nechce, druzí nejdou, protože jsou zahlceni množstvím různých činností, zkrátka „nemají čas“. Obě skupiny pak vlastně porušují přikázání, o němž zde mluvíme.

Proto je dobré, abychom v neděle či církevní svátek nechali všeho a šli na bohoslužby. Jdu a udělám si čas pro druhé: Boha, ženu, děti, druhé lidi. Když si nyní neuděláme čas na druhé, později si oni neudělají čas na nás. Jestli nyní ztratíš čas pro děti, ony pak ve stáří ztratí čas pro tebe. Také toto přikázání je pro náš život velkým darem. -ph-

Pozn. redakce: Autor vychází ze svých úvahách ze znění běžného v katolické a luterských církvích, jehož číslování sloučilo první dvě přikázání, a naopak rozděluje přikázání poslední. Přikázání o svěcení dne odpočinku tedy uvádí jako třetí v pořadí. V příštím čísle ocitujeme znění Desatera tak, jak je uvedeno v Základech víry naší církve.

Pokračování příště

Nad Písmem

PŘIJÍMEJME KRISTA SE VŠÍM VŠUDY

J 6,51-58

Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný... Jan 6,56

Je na výklad ošemetný tento oddíl evangelia Janova, neboť se vždy najde někdo, kdo chápe „eucharistickou řeč“ Ježíšovu trochu nebo podstatně jinak. Vzniká z toho pak mezi věřícími a ateisty, mezi křesťany a jinověrci, ale i mezi křesťany samými často značné nedorozumění. Z evangelia je zřejmé, že již tenkrát ani Ježíšovo nejbližší okolí tato slova nepochopilo – mnozí zareagovali s neporozuměním a pohoršením. A je tomu tak dodnes, že sklízíme za slova o jedné Ježíšova těla a pití jeho krve např. od muslimů, a nejen od nich, posměch a jsme nazýváni kanibaly. S pouhým racionálním přístupem k věci, s pragmatismem, kterým se často holedbáme, prostě Pána Ježíše nepochopíme. Abychom porozuměli Ježíšovi – k tomu je třeba také otevřít srdce dokořán vanutí Ducha svatého.

Nemusí tu dnes jít jen o ateisty, kdo mají s pochopením eucharistie problémy. I z těch, kdo se hlásí ke křesťanství, kdo rádi, často a dlouze hovoří o Bohu, někteří si zaměnili víru za pouhé učení, za souhlas

s určitým názorem. Teoreticky víme o Kristu vše, co lze z Bible a teologické literatury vyčíst, možná se i snažíme podle jeho učení žít, ale s živým Kristem jsme se neselekali. Večeře Páně i prostě posezení u kávy a buchet ve farní kanceláři i jakékoliv stolování doma či jinde má nám být příležitostí pocítovat, že Kristus je naším spolustolovníkem, hostitelem i duchovním pokrmem pro věčný život, prožívat

Hospodine, nauč nás skromnosti, abychom neshromažďovali více, než potřebujeme. Zbav nás sobectví, abychom se dovedli v lásce rozdělit s těmi, kteří hladovějí. Dej, at' nezapomínáme, že chléb, který nám dáváš, přijímáme od tebe. Zbav nás obav a dodávej nám naději ve víře. At' jíme tvůj chléb v jistotě, že tvá milost přichází každý den. Amen.

radostně jeho přítomnost.

Obecenství stolu pak nečiní lidi k sobě lhostejnými, či dokonce nerozděluje, ale sbratřuje. S Božími dary přijímají víc než jen to, co lze vidět a ochutnat. Přijímáme Krista se vším všudy, jeho život, jeho nesmrtnost, spojujeme se s ním v naprosté jednotě – Kristus je v nás a my v něm. V tom spočívá tajemství slov o jedné jeho těla a pití jeho krve.

Jakmile však místo niterných zážitků začneme o Spasitelově přítomnosti jen teoretizovat, ztratí se nám

ze stolování jeho duchovní prospěch a také večeře Páně bude vyprázdněným obřadem, povinností, zvykem, pěkným folklórem, při kterém můžeme myslet třeba na pěkné boty sousedky. Dojde k vyprázdnění smyslu večeře Páně. Místo pravé úcty k ní a touhy po ní, místo tvorby obecenství nastanou názorové rozepře, debaty o tom, kde je a kde není Kristus přítomen, dělení církve, rozhodování koho ke stolu pustit a koho nikoliv...

U takového stolu pak nakonec přestane chutnat – ať už jde o večeři Páně, svaté přijímání (či jak tomu říkáme) nebo posezení s bratry v Kristu.

Příjemnější (ne příjemnější) je pak snad posezení „bratří pivních“.

Naši zbožní předkové před jídlem prosívali, aby při těch Božích darech byl přítomen sám Pán a abychom my, jeho služebníci, s jeho požehnáním „tělo i duši nasýtí, potom vše dobré činí“ (Jan Adam Rozenplut v písni „Štědrý dárcer všech milostí“ z roku 1601). Je třeba vrátit ovzduší této zbožnosti do našich sborů i rodin. Je třeba setkat se s živým Kristem.

N. A.

Z kazatelského plánu

Dvanáctá neděle po svatém Duchu

Jak je tvůj příbytek milý, Hospodine zástupů! Má duše zmírá steskem po Hospodinových nádvořích, mé srdce i mé tělo plesají vsříc živému Bohu! ŽALM 84,2-3

První čtení: Přísloví 9,1-6

Tužby pro dobu po Duchu svatém (IV):

2. Abychom podle zděděné víry každého dne žili a navzájem si odpouštěli, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom po chlebu z nebe a kalichu spásy toužili a za ně děkovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku, Hospodine, tvůj Syn je živý chléb, dávající život světu. Naplň nás poznáním jeho přítomnosti, abychom ti s láskou sloužili a radovali se z účasti na jeho vzkříšeném životě! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Efezským 5,15-20

Evangelium: Jan 6,51-58

Verš k obětování: Žalm 147,1

Verš k požehnání: Jan 6,56

Modlitba k požehnání:

Panovníku, Hospodine, ve svátosti večeře Páně nás ujišťuješ, že tvá zaslíbení platí. Dej, at' v tomto světě žijeme jako dědicové tvého království! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 6, 14, 20, 21, 39, 44, 47, 199, 284, 304

Hus v kontextu...

Pokračování ze str. 1

aktuálnost, platná až do dnešních dnů, je až zarážející. Tematika Husova výročí je samozřejmě vážná a najít známky, které by s tímto tématem alespoň trochu korespondovaly, resp. nebyly na první pohled ve výtvarném i obsahovém rozporu, je obtížné, neboť náměty známek, které lze použít, jsou velice omezené. Pokud jde o „nominál“, známka s označením

A je pro Českou republiku, známou typu E lze ofrankovat zásluhou po Evropě. Samozřejmě „nominál“ známek „personalizovaného přitisku kuponu“ je zcela jiný než u zmíněných známek typu A a E, které jsou v běžné obchodní síti, protože si Česká pošta účtuje provedenou práci atd. Jak se mně nakonec celé úsilí, kterým jsem chtěl také trochu přispět k výročí upálení Mistra Jana Husa, povedlo, může čtenář posoudit z obrázku – výřezu části přitisku. **Miloš Jodas**

O pěti chlebích

Co proti němu mám? Já vám to povím rovnou, sousede: ne že bych měl něco proti jeho učení. To ne. Jednou jsem poslouchal jeho kázání, a já vám řeknu, málem bych se byl taky stal jeho učedníkem. Tehdy jsem se vrátil domů a povídám svému bratrance sedlářovi, ty, to bys měl slyšet; řeknu ti, je to svým způsobem prorok. Moc krásně mluví, jen co je pravda; zrovna se v člověku srdce obrací; já vám měl tehdy oči plné slz, byl bych nejraději zavřel svůj krám a šel za ním, abych ho už nikdy neztratil s očí. Rozdej všechno, co máš, řekl, a následuj mne. Miluj bližního svého, pomáhej chudým a odpouštěj těm, kdo ti ubližují, a takové věci. Já jsem obyčejný pekař, ale když jsem ho poslouchal, tak vám byla ve mně taková divná radost a bolest, já nevím, jak bych to řekl: taková tíha, že bych klekl na zem a plakal, a při tom tak krásně a lehko, jako by ze mne všechno padalo, víte, všechna starost i zlost. Tak já tehdy povídám svému bratrance, ty troubo, mohl by ses stydět; mluvíš samé hamižnosti, co ti je kdo dlužen a že máš platit tyhle ty desátky a přirážky a úroky; kdybys raději rozdál chudým všechno, co máš, opustil ženu i děti a šel za ním.

A to, že léčí nemocné a posedlé, to bych mu taky nevytýkal. Pravda, je to divná a nepřírozená moc; ale to přeče každý vidí, že naši ranhojiči jsou žabaři a ti římsí nejsou o nic lepší; peníze brát dovedou, ale když je zavoláte k umírajícímu, tak jenom pokrčí rameny a řeknou, že jste je měl zavolat dřív. Dřív! Má nebožka žena stonala dva roky krvotokem; já ji vodil po doktorech, nemáte ponětí, co peníze to stálo, a nepomohl jí žádný. Kdyby byl on už tehdy chodil po městech, byl bych před ním padl na kolena a řekl: Pane, uzdrav tuto ženu! A ona by se dotkla jeho roucha a uzdravila by se. Takhle chudák zkusila, že se to ani povídat nedá. – To teda bych mu chválil, že uzdravuje nemocné. To víte, felčari proti tomu křičí, a prý podvod je to a fušerství, a chtěli by mu to zakázat a kdesi cosi; ale to už tak máte ty všelijaké zájmy. Kdo chce pomáhat lidem a spasit svět, vždycky naráží na něčí zájem; všem se nemůžeš zavděčit, to jinak nejde. Říkám, uzdravovat může a třeba i mrtvé ať křísí; ale to s těmi pěti chleby neměl dělat. Jako pekař vám řeknu, že to byla velká krivda na pekařích.

Vý jste tu věc o těch pěti chlebích neslyšel? To se divím; všichni pekaři jsou zrovna bez sebe nad tím případem. Tak prý za ním přišel veliký zástup na místo pusté, a on uzdravo-

val jejich nemocné. A když bylo k večeru, přistoupili k němu učedníci jeho, řkouce: „Pusté jest místo toto, a čas již pomínil. Propusť zástupy, ať jdouce do městeček, nakoupí sobě pokrmů.“ On pak řekl jim: „Není jim potřeba odcházeti, dejte vy jim jísti.“ A oni řkou jemu: „Nemáme zde, než pět chlebů a dvě rybě.“ On pak dí jim: „Přinestež mi je sem.“ A rozkázav zástupu posaditi se na trávě, a vzav těch pět chlebů a dvě rybě, vzhlédl v nebe, požehnal, a lámaje, dával učedníkům ty chleby, a učedníci zástupům. I jedli všichni a nasyceni jsou. I sebrali, což zbylo drobtů, dvanácte košů plných. Těch pak, kteříž jedli, bylo okolo pěti tisíc mužů, kromě žen a dětí.

Uznejte, sousede, že tohle si žádný pekař nedá líbit; jak by k tomu přišel, ne? Kdyby se to mělo stát zvykem, že by kdekdo pěti chleby a dvěma rybičkami nasýtil pět tisíc lidí, pak aby se šli pekaři pást, nemám pravdu? Co se týče těch rybiček, vem to nešť; ty rostou ve vodě samy a může si je nalovit, kdo chce. Ale pekař musí draho kupovat mouku a dříví, musí mít pomocníka a vyplácet mu mzdu; musí si držet krádek, musí platit daně a kdesi, takže nakonec je rád, zbude-li mu nějaký groš na živobytí, aby nemusel žebrať. A on, on jenom vzhlédně k nebi a má dost chleba pro pět nebo kolik tisíc lidí; mouka ho nestojí nic, nemusí si bůhvídkud nechat vozit dříví, žádné výlohy, žádná práce, – to se rozumí, pak ty chleby může lidem dávat zadarmo, no ne? A na to nekouká, že tím okolní pekaře připraví o poctivě zasloužený výdělek! Říkám vám, nekalá soutěž je to, a mělo by se mu to zatrhnout. Ať tedy platí daně jako my, chce-li provozovat pekařství! Na nás už chodí lidé a říkají, jak to, takové nekřesťanské peníze chcete za tenhle mizerný bochánek? Zadarmo to máte dávat, jako on, a jaký prý to je chlebiček: bílý, křoupavý a voňavý, že by se na něm člověk ujedl. – Už jsme museli snížit cenu pečiva; na mou čest, dáváme je pod výrobní cenou, jen abychom nemuseli zavřít krámy; ale kam to takhle povede, nad tím nám pekařům stojí hlava. Prý na jiném místě nasýtil čtyři tisíce mužů kromě žen a dětí sedmi chleby a několika rybičkami, ale tam sebrali jenom čtyři koše drobtů; taky mu už asi ten jeho podnik tak dobře nejde, ale nás pekaře zničíte nadobro. A já vám tadyhle říkám, že to dělá jenom z nepřátelství k nám, pekařům. Obchodníci s rybami sic taky křičí, ale to víte, ti nevědí, co za své ryby chtějí; to dávno není tak poctivá živnost jako pekařský stav.

Pokračování na str. 4

Tomáš Procházka: Střední cesta podobojí

Husovské slavnosti zaujaly široké spektrum české společnosti živým výkladem mnohostranné Husovy osobnosti a jeho procesu v Kostnici. Pro porozumění českým dějinám i jejich vyústění v současnosti je významné, jak Husova kauza ovlivnila další chod a myšlenkový vývoj českých i evropských dějin. Je to epocha, jejíž výklad byl často deformován ideologickým předporozuměním. Americký historik českého původu profesor Zdeněk V. David vydal v českém překladu knihu „Nalezení střední cesty. Liberální výzva utrakvistů Římu a Lutherovi“, která otevírá pozoruhodné cesty bádání. Církev československá husitská ji učinila předmětem jednání na duchovenských vikariátních konferencích. Sleduje tím ujasnění a obohacení své tradice a prohloubení vlastní duchovní totožnosti. Hrst plodů tohoto uvažování z pera doktoranda HTF UK, plzeňského faráře Tomáše Procházků předkládá v prázdninových číslech Český zápas naší čtenářské veřejnosti s nadějí na vnitřní obohacení a orientaci.

Pokračování z minulého čísla

II. Kritika Říma, Táboritů i Východu

Antiautoritářský liberalismus vůči římské církvi byl také základem církevní správy utrakvistů, uplatňovaný prostřednictvím utrakvistické konsistoře na základě mnohaletých špatných zkušeností s papežskou represivní jurisdikcí a později tzv. salámovou metodou. Utrakvisté však ani přes tyto zkušenosti nesdílejí protestantské odsouzení papežství jako takového ani jeho apokalyptické demonizování. Další Bilejovského výtky Římu se týkají jeho odporu proti národním jazykům v liturgii; dokazuje bohoslužebnou češtinu od věrozvěstů, Vojtěcha, Prokopa a v klášteře na Slovanech. Tvrzení, že z používání národních jazyků se rodí kacířské spisy, odmítá, a přestože klade důraz na české historické kořeny utrakvismu, nevidí

v něm pouze národní náboženství. K náboženskému mesianismu se Bilejovský uchyluje např. v líčení husitských válek: „...protože nezvítězila jejich síla, nýbrž Bůh jim zázračně při jejich nepočetnosti dopřál zvítězit nad nepřáteli, kteří až kakajíce za nohavice, strachem běželi.“ Chápe utrakvismus jako integrální složku západního náboženství, která jej má inspirovat v návratu k autentickým formám křesťanské víry a bohoslužby a říká, že utrakvismus ve skutečnosti představuje neposkvrněnou formu římského křesťanství. Toto utrakvistické sebepoznání nadřadilo univerzální náboženský aspekt národnímu, uzavírá Zdeněk David spor o smysl českých dějin. To byly výtky Římu. Bilejovský dále vymezuje utrakvismus nejdříve proti táboritům a Jednotě bratrské, aby ukázal zpochybňování apoštolských, svátostných a liturgických

zásad tradičního křesťanství. Hovoří se o scestných zásadách pikartských – popření transsubstancie, svátostného kněžství, odmítnutí adorace monstrance, svátostí bířmování a pokání, očištění a zádušní mše, rušení posvátných zvyků svěcení olejů, knih, rouch, nádob, kaplí a oltářů. Na základě analýzy Viklefa Bilejovský dále odmítá luteránskou zásadu *sola scriptura* – argumentaci výlučně Písmem spojenou se zákazem odvolávání se na tradici. Tím se shoduje s *via media* (střední cestou) anglikánů. Argumentuje pro tradici církve tím, že všechny věci z Písma svatého vyložit nejdu, a proto seslal Ježíš církvi Ducha svatého. Za zvlášť choulostivou otázku považuje David přístup utrakvistů k východní církvi. Dokládá, že narozdíl od dřívějšího bádání je zjevné, že utrakvisté se distancovali od pravoslavi jako upadlého v bludy, odmítli původ českého podobojí ve východním ritu a umísťují duchovní kolébku českého náboženského živlu do katolického Chorvatska. Podle Bilejovského byli Cyril s Metodem šířiteli západní církevní praxe. Slovanská příbuznost byla jazyková, ale nikoli náboženská a přijímání podobojí se dělo vždy podle západního ritu. Na druhou stranu utrakvisté nepohlíželi na východní církve římskýma očima jako na zavřené rozkolníky a přidržovali se svého hlediska zásadní rovnoprávnosti Říma s pravoslaviem v jeho náboženské autenticitě.

Pokračování v příštím čísle

*Ved' nás dále cestou
světla svého,
chraň nás od všeho zlého,
stůj při nás, Bože náš,
v každé době, v každý čas,
ať v naději tebou vedení,
dojdeme do cíle cesty -
věčného spasení.*

*Z básně-modlitby
ses. Máji Dosedělové*

Babí léto 2015

NO Hronov za příspěvní diecéze Hradec Králové pořádá v Janských Lázních v rekreačním zařízení Betlém ve dnech 7 - 11. 9. 2015 „Babí léto (pobyť pro seniory)“. Cena pobytu je 1290,- Kč. Přihlášky zasílejte na adresu Náboženská obec CČSH v Hronově, Padolí 240, 549 31 Hronov nebo e-mail: faraccsh.hronov@seznam.cz. **OL**

NAŠE RECENZE

**Ján Košturiak:
O podnikání s nadhledem
(Karmelitánské nakladatelství
2015)**

Ján Košturiak je vysokoškolský profesor, skvělý podnikatel a spoluzakladatel společnosti IPA Slovakia. Za své životní poslání si zvolil mravní, resp. křesťanské podnikání. Někomu může spojení těchto dvou slov znít jako utopie nebo spíš exotický shluk písmen. Pravda je však taková, že prof. Košturiak na svém cíli pracuje poctivě už několik let a má za sebou pozitivní výsledky. Shromazďuje kolem sebe schopné lidi z různých oborů: umění, teologie, filosofie, ekologie a samozřejmě podnikání a managementu. Na konferencích je nechává spolu otevřeně diskutovat a propojovat svět idejí se světem materie. Tím se dosahuje netradičního a pozitivního jiskření, burza nápadů, výměna informací.

Kromě jiných aktivit se prof. Ján Košturiak věnuje také publicistice. Jeho styl bychom mohli nazvat

„popularizace managementu“ neboli „polidšťování podnikání“. Ve slovenštině mu vyšlo několik knih: Zastavenia, Úvahy na každý deň, Kresťania a podnikanie, Úvahy o podnikaní. Právě posledně jmenovaná se nyní dostává na trh v českém překladu pod názvem O podnikání s nadhledem.

Knížku tvoří mini úvahy a fejetony, které se dotýkají vícero oblastí života: byznysu, ekonomiky, mezilidských vztahů, náboženských otázek, ekologie a lidské existence vůbec. Všechno propojuje Ariadnina nit – hledání ctinosti ve společnosti, v marketingu a samozřejmě v našem osobním životě. V tomto nelehkém zadání Košturiak připomíná Platóna. Košturiakovy texty jsou přirozené, plné originálních vhledů a životem ověřené moudrosti. Autor se projevuje jako skvělý pozorovatel, který má dar od Boha střípků situací asociovat. Člověk se při čtení této knížky nemůže zbavit kladného pocitu, že autor mu snímá myšlenky přímo z duše a klade je na papír. V dnešní době relativizace všeho si

autor dovoluje otevírat témata, ve kterých figurují v hlavních rolích skromnost, úcta člověka k člověku, krása kolem nás, zasnutí nad bytím, poctivost a čtenář při tom všem nemá pocit levného sentimentu. A co je chvályhodné, Košturiak se jako podnikatel nestydí za své křesťanské přesvědčení, které dokládá citacemi Anselma Grúna, Richarda Rohra, Maxe Lucada, Benedikta XVI. a dalších. Předmluvu ke knize napsal Andrej Kiska, současný slovenský prezident. Napsal ji v čase, kdy prezidentem ještě nebyl, protože s Košturiakem jej spojuje dlouholeté přátelství z dob podnikání. Andrej Kiska se v předmluvě vyznává: „Tato kniha mi zase otevřela oči a přinutila mě změnit svůj pohled na svět.“

A o to Košturiakovi jako misionáři v oblasti managementu jde především. Měnit pohled lidí na svět, vidět ho z perspektivy dobra a naděje – jako úrodnou vinici, která může sloužit ku prospěchu všem.

Juraj Jordán Dovala

Zanzibar - ostrov koření

V minulém, mimořádném čísle časopisu jsme se vydali až do dalekých oblastí Mexika a Izraele. Do konce prázdnin, období cestování a odpočinku zbývá ještě pár týdnů, a tak jsme pro vás schovali další krátké seznámení s neméně exotickými končinami.

Východoafrický ostrov Zanzibar je v mysli mnohých spojen především s exotickou vůní hřebíčku, skořice a muškátového oříšku. Není to však jediná přednost, kterou tento překrásný ostrov může nabídnout. Již od 8. století jej navštěvovali arabští kupci na svých cestách k východoafrickému pobřeží a od 10. století na ostrově fungovala arabská obchodní kolonie. Se zkvétajícím arabským obchodem pronikl na ostrov i islám, který je zde dodnes nejvýrazněji zastoupeným náboženstvím. V roce 1499 objevil ostrov pro Evropany slavný portugalský mořeplavec Vasco da Gama a záhy zde založili Portugalci první obchodní stanici. Portugalské panství na ostrově zaniklo až v roce 1698, kdy moc nad ostrovem převzal ománský sultán. Později se stal Zanzibar britským protektorátem, přičemž potřeba vzdělaných úředníků přivedla na Zanzibar řadu Indů. V roce 1963 získal nezávislost, rok poté se spojil s pevninskou Tanganjikou a vytvořil nový stát Tanzanii.

Kromě bohaté historie, která zanechala na ostrově řadu významných kulturních památek, se může návštěvník Zanzibaru seznámit s nejrůznějšími druhy primátů, jako je zejména gueréza červená, která žije v několika národních parcích. Milovníci ornitologie mohou pozorovat ptáka turako v rezervaci Kiwengwa. Mnohé cestovní kanceláře také nabízejí zájemcům prohlídku plantáží, na nichž se pěstuje koření, jež proslavilo Zanzibar daleko za hranicemi afrického kontinentu.

Jana Jiroušková

Křesťanství na ostrově vyznává asi jedna třetina obyvatel, přičemž typický je vzájemný respekt s muslimy (stát povoluje i smíšená manželství). Zdejší křesťané jsou hluboce věřící lidé a pravidelně navštěvují nedělní mše.

Jednou z nejvýznamnějších architektonických staveb křesťanské církve na Zanzibaru je anglikánská katedrála svatého Josefa v Kamenném městě (hl. město, zapsáno na seznamu UNESCO), která stojí na místě někdejšího trhu s otroky. Její základní

kámen byl položen v roce 1873, ve stejném roce, kdy byl obchod s otroky zakázán (ke konci obchodu s otroky přispěla kampaň skotského lékaře a cestovatele Davida Livingstona). Oltář stojí symbolicky přesně na místě, kde byl sloup, k němuž byli otroci připoutáni a bičováni. Chrám stavěli mezi lety 1893 až 1897 francouzští misionáři a místní stavitelé, inspiraci - jak je na první pohled patrné - byla katedrála v Marseille. Jako většina místních budov byla postavena z korálového kamene. Architektura má prvky evropských gotických detailů, nicméně najdeme i motivy typické pro arabské domy. (Dle Wikipedie)

O PĚTI CHLEBÍCH

Dokončení ze str. 3

Koukejte se, sousede: já jsem jednou starý člověk a jsem na světě sám; nemám ženu ani děti, tak copak já potřebuju. Tuhle jsem už říkal svému pomocníkovi, aby si mou pekárnu uvázal na krk sám. Mně tady nejde o můj prospěch; na mou duši, nejraději bych opravdu rozdál svůj nepatrný majetek a šel za ním a pěstoval lásku k bližnímu a všechno, co on káže. Ale když vidím, jak se postavil proti nám pekárům, tak si říkám:

To zas ne! Já jako pekař vidím, že tohle není žádná spása světa, ale hotová pohroma pro naši živnost. Mně to je líto, ale to mu nedaruju. To nejde.

Rozumí se, podali jsme na něho stížnost k Ananiášovi i k místodržícímu, jako pro rušení živnostenského řádu a pro pobuřování: ale to víte, jak u těch úřadů všechno jde na dlouhé lokte. Vy mě znáte, sousede; jsem mírný člověk a nehledám s nikým rozbroje; ale kdyby on přišel do Jerusalema, postavím se na ulici a budu volat: Ukřižujte ho! Ukřižujte ho!

Karel Čapek: *Knihy apokryfů* (1937)

Z EKUMENY

MLADÍ LIDÉ Z CELÉHO SVĚTA SI V TAIZÉ PŘIPOMNELI BRATRA ROGERA

Rok oslav komunity Taizé, která si letos připomněla 75 let od založení, 100 let od narození zakladatele bratra Rogera a 10 let od jeho násilné smrti, vyvrcholil ve dnech 9. – 16. srpna 2015. V burgundské vesnici se uskutečnila akce nazvaná „Setkání na cestě k nové solidaritě“, určená zejména mladým lidem od 18 do 35 let. Účastníci si připomněli odkaz bratra Rogera a obnovili svůj závazek k vnitřnímu životu a solidaritě. V Taizé se také poprvé setkali všichni bratři, kteří žijí v komunitách po celém světě. Na programu byla každodenní ranní modlitba a následné zamyšlení nad tématy radosti, prostoty a milosrdenství. Proběhlo také fórum s lidmi angažovanými ve společnosti. Setkat se zde bylo možné např. se zástupci některých mezinárodních organizací (Organizace pro výživu a zemědělství, Světový fond pro boj proti AIDS, tuberkulóze a malárii), členy evropských institucí, s profesory zabývajícími se výzkumem spojeným se solidaritou nebo s křesťanskými společenstvími zabývajícími se dobročinností (komunita l'Arche, Jezuitská služba uprchlíkům, organizace A Rocha, Mouvement du Nid bojující proti prostituci aj.).

Mladí lidé se mohli zúčastnit desítek tzv. ateliérů, v nichž se podělili o svou zkušenost se solidaritou. Proběhly také umělecké ateliéry a výstava fotografií. Na těchto setkáních vystoupila zhruba stovka osobností a zástupců církví. Mezi nimi byl například Předseda papežské rady pro jednotu křesťanů kardinál Kurt Koch, generální sekretář Světové rady církví Olav Fykse Tveit, zástupce konstantinopolského patriarchátu patriarcha Emmanuel aj. Seznam hostů zveřejnila komunita Taizé na svých stránkách. Na neděli 16. srpna v 16 hodin je naplánovaná modlitba díkůvzdání na památku bratra Rogera. V tento den totiž uplyne přesně deset let od chvíle, kdy jej během večerní modlitby zabila psychická nemocná žena. Modlitba bude otevřená všem církevním představitelům, kterých se zúčastní zhruba stovka, i členům různých náboženství.

Během setkání byla věnována zvláštní pozornost lidem v různých částech světa, kteří se nacházejí v nejistých situacích. Fond solidarity umožnil, aby se tohoto týdne v Taizé zúčastnili lidé pocházející ze všech sociálních podmínek. **red**

KONFERENCE S HESLEM „ŽÍT V PRAVDĚ“

Mezinárodní ekumenické sdružení (International Ecumenical Fellowship – IEF) pořádá v Praze 43. mezinárodní konferenci k 600. výročí smrti Mistra Jana Husa. Konference s heslem „Žít v pravdě“ se koná ve dnech 24. - 31. srpna v Pastoračním středisku pražského arcibiskupství v Kolejní ulici č. p. 4. Členové IEF jsou z mnoha zemí od východu k západu a od severu k jihu, avšak nejvíce členů pochází ze zemí označovaných jako „regiony IEF“ – Belgie, Francie, Německo, Velké Británie, Španělsko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko a Česko. Tento mezinárodní rozměr je důležitý pro proces smířování mezi národy, církvemi i námi jednotlivými členy Kristova roztržitého těla. Konference nabízí: setkávání s křesťany různých církví, zemí a kultur; slavení liturgií různých církevních tradic a možnost žít už dnes církev zítřka; sdílení a diskuse ve skupinkách; objevování osobností a odkazu Mistra Jana Husa; workshopy a semináře na zajímavá témata: Bible a teologie, sociální praxe, tanec a hudba; výlet do Tábora a na Kozí Hrádek; kulturní a společenský program. Podrobnější informace o programu naleznete na webu www.ief-oecumenica.org. Zájemci se mohou volně zúčastnit všech akcí v Pastoračním středisku. **Ivana Macháčková**

ZPRÁVY

Rozloučení s bratrem Snítilem

„Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví. Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni spatří Boha.“ S tímto zaslíbením našeho Pána jsme v úterý 28. července v našem Husově sboru v Praze 4 - Nuslích poděkovali Bohu za život, umění i víru našeho bratra, profesora Václava Snítile, houslového virtuosa, od roku 1964 profesora Akademie múzických umění v Praze. Bratr profesor zemřel v neděli 19. července. Byl dlouholetým členem Vlachova kvarteta, půso-

bil ve Smetanově triu i jako umělecký vedoucí a primárius Českého noneta. V roce 2003 mu prezident Václav Klaus udělil Medaili za zásluhy II. stupně. Bratr Václav Snítile vdechl svým interpretačním uměním nový život skladbám mnoha českých hudebních skladatelů (B. Smetana, A. Dvořák, I. Krejčí, V. Kalabis, L. Bárta, V. Sommer, J. Tmka). Spolu s varhaníkem M. Novenkem nás provázal při bohoslužbách v našem sboru. Děkujeme Bohu za svědectví víry i vřelou lásku našeho bratra pro-

fesora Václava. Jeho život je nyní skryt v Kristu – i v našich srdcích.

Sestry a bratři z Husova sboru

Vzpomínka na sestru Kuchtovou

Na zavolání Páně odešla ve čtvrtek 30. července do nebeského domova ve věku 84 let duchovní ČČSH sestra Dagmar Kuchtová. Rozloučili jsme se s ní v Husově sboru v Jaroměři ve středu 5. srpna. **red**

Vzpomínka na bratra Pokorného

Ve víře v zaslíbení Pána Ježíše Krista oznamujeme, že dne 28. července zemřel ve věku 41 let bratr farář Marek Pokorný. Bratr farář sloužil v náboženských obcích Krnov, Slezská Ostrava, Havířov, Petřvald u Karviné a Vratimov. Poslední rozloučení se bude konat v úzkém rodinném kruhu za účasti duchovního naší církve. Na zesnulého jsme vzpomněli při bohoslužbách v náboženských obcích olomoucké diecéze. **red**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

CHLÉB PRO VĚČNÝ ŽIVOT

Dokážete z deseti písmenek ukrytých v obrázku sestavit dvě slova tajemky?

Řešení z čísla 31: *Věřte v toho, koho Bůh poslal.* **Jana Krajčířiková**

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: Mgr. F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production; tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

